

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

שנה ז ♦ אבות ה

שב"ק חוקת ♦ תמוז ה'תשעט

דברי אלוקים חיים מרוך רבינו הגה"ק זיע"א

ויבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול.

ידועה הקושיה למה נאמר כאן "זאת חוקת התורה" ולא נאמר "זאת חוקה הפרה" וכמו שנאמר אצל קרבן פסח, זאת חוקת הפסח" (שמות יד, מג) כלומר שצריך לדעת למה כינה המצוה הזו של פרה אדומה בשם כללות התורה, ואמר זאת חוקת התורה.

וברש"י הק' כתב לתרץ לשון חוקה, דלפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה המצוה זאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, לומר שגזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה ע"כ.

והנה בזה תירץ רש"י הלשון של חוקה שכתב כאן התורה אבל לא מתרץ למה כתב חוקת התורה ולא כתב חוקת הפרה, והנה האור החיים הק' כתב לתרץ דהבדל שבו הורמו עם בני ישראל משאר הגוים הוא הוא אך ורק באמצעות קבלת התורה שזולת זה הנה ככל הגוים בית ישראל, וחז"ל אמרו שרק ישראל מטמאים באוהל ואין אומות העולם מטמאין באוהל זה שאמר זאת חוקת התורה, פירוש שחוקה זו של הטומאה ותנאי טהרתה תסובב הכל מהתורה, כי ע"י ישראל קיבלו התורה נעשו הם חטיבה של קדושה עליונה בחייהם וגם במותם שמי שנוגע במת או יאהיל עליו תדבק בהם הטומאה ולא תחפוץ להיפרד אם לא ע"י המצוה האמורה ע"י הפרה האדומה וגם במותם להיותם מלא קדושה ולכן בצאת נפשם חפצים הקליפות וכוחות הטומאה להידבק בקדושה, מה שאין כן האומות שהם משוללים מהקדושה, ולכן רק ישראל מטמאין באוהל ולא עכו"ם ע"כ. כלומר שהכוונה לומר שע"י טומאת האוהל נראה מעלתן של ישראל בגופן ונפשם הם בחייהם והן במוותם, ולכן כתב חוקת התורה, לומר שע"י התורה בא זה שנפשם וגופן של ישראל נעשו אחרת מגוף האומות, זה הכל בא מהתורה ולכן כתב זאת חוקת התורה, שרק בדינים האלו ניכר הדבר שזה בא אך ורק ע"י התורה, אבל במצוות אחרות לא ניכר כל כך מעלתם של עם ישראל שבא ע"י התורה (כן נראה לפרש דברי קודשו של האוה"ח הק').

ונראה לפרש בעז"ה באופן אחר ומקודם נקדים להביא חקירה אחת הנזכר בספה"ק בדבר שיש בה מחשבה ומעשה ואחד מנוגד לחבירו, מה הוא העיקר המעשה או המחשבה, ומוכן שהכי טוב הוא שיהיה המחשבה והמעשה שווה באותו דבר ולא יהיה ניגוד ביניהם, והנה מצינו בחטא הע-ג-ל הידוע, במדרש שכתוב שטען משה רבינו לפני הקב"ה שרק לו ציוה השם אנכי ה' אלוקיך וגו' ולא יהיה לך וכו' וכל עשרת הדיברות בלשון יחד הם נאמרים ולכן ישראל לא אשמים בעשית הע-ג-ל שרק משה בעצמו נצטוו עליו, והשם יתברך קיבל זאת ואמר צדקת וכיפר על חטא הע-ג-ל, ולכאורה נראה לפי זה שעיקר הוא המעשה, שדיבור הקב"ה שהיה בלשון יחיד הוא כמעשה, (וכמ"ש שהכתוב אומר נתתי את הארץ והוא כבר נחשב כמעשה) אף שמחשבה היתה על כלל ישראל ותכלית יציאת מצרים היה על זה לקבל את התורה וכמ"ש בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים וגו' כלומר כל ישראל ולא רק למשה בלבד. המשך בעמ' ב

דברות קודש מרוך רבינו עט"ר שליט"א

קח את המטה והקהל את העדה אתה ואהרן אחיך ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו והוצאת להם מים מן הסלע" (כ, ח)

מביא רבינו האור החיים הקדוש, את דרשת חכמינו שכוונת ה' באומרו 'ודברתם אל הסלע' שידברו פרק של דברי תורה לידו, ועל ידי כך יוציא את מימיו, וכך לשונו: 'על ידי שישינה עליו פרק אחד של חיי עולם מפה קדוש, יעורר כוח שבדומם ומזה יתעורר עליו מים'.

ומוסיף רבינו הקדוש לבאר, שבמטה של משה רבנו היה חקוק שם המפורש של הקדוש ברוך הוא, זה נתן כוח במטה לעורר את כוח הדומם ולהוציא מים. בזה מובן, מה היה גדל החטא במה שהכו על הסלע ולא דיברו אליו, והרי התכלית היתה שיצא להם מים.

אלא חפץ היה הקדוש ברוך הוא, שיתבוננו ישראל בכוח התורה שיוצא מפה קדוש, שיש לו כוח לעורר דומם, ולכן כשהכו במטה כעס הקדוש ברוך הוא, כי בני ישראל יתלו את הדבר בכוח שם המפורש החקוק עליו.

וידוע לשונו הקדושה של רבינו הקדוש בפרשת בשלח: 'התנה ה' על כל מעשה בראשית להיות כפופים לתורה ועמליה, ולעשות כל אשר יגזרו עליהם, וממשלתם עליהם כממשלת הבורא ברוך הוא. ולזה תמצא כמו כן בשמים, ובארץ, ובכוכבים, ובשמש, וירח, שלטו עליהם הצדיקים יחידים, ואין צריך לומר מרובים, כאשר חקק ה' להם בעת הבריאה, והכל בכח התורה.

בשיעור אור החיים הק' ליל ששי תשע"ט

ודברתם אל הסלע (כ, ח)

דברים אלו אמרם הגאון רבי שלמה קלוגער זי"ע בהספדו על החתם סופר זי"ע, וכה היו דבריו: מנהג ישראל להתחיל את ההספד בדברי תורה. והביאור בזה, כי הקב"ה אמר למשה עבדו 'ודברתם אל הסלע' ואיתא במדרש (ילקוט'ש במדבר כ, רמז תשס"ג) שאמר לו 'ודברתם אל הסלע' - שנה עליו פרק אחד והוא מוציא מים מן הסלע', הרי כשרצה לשבור האבן ולהוציא ממנו מים ציווה עליו לומר דבר הלכה, כי הוא מסוגל להוציא מים מן האבן. וכן בדין כשאנו רוצים לשבור לב האבן להוציא ממנו מים - דמעות על אדם כשר, אומרים איזה דבר הלכה יוצאו המים אף מאלו הנוכחים שליבם לב אבן. וכי"ב לכל הרוצה שיקויים בו מקרא שכתוב (הושע יג ח) ואקרע סגור לבם יוכל לעשות זאת על ידי שיקרא פרק אחד או הלכה אחת... כעין זה כתב הרה"ק השפת אמת זי"ע שבאם רואה אדם שליבו סתום לדברי תורה אזי הדרך לפתחה היא אך ורק על ידי לימוד התורה הקדושה.

בדומה לזה כתב הרה"ק האמרי יוסף מספינקא זי"ע דברים נפלאים ופתח פיו במשל למה הדבר דומה, לאחד הנכנס אל בית היין, ועז חפצו לטעום מעט מן האדום האדום הזה, אך אין לו כי אם כוס אחת שאינה נקיה, עד שנפשו קצה לשתות בזה הכוס, ואילו מים חיים לתת אל כלי ולשטוף את הכוס גם לא היה שם בנמצא. מה עושה האיש, הרי הוא לוקח מעט מהיין הרב המצוי מימינו ומשמאלו, ועם היין ירחץ את הכוס בכדי שיוכל לשתות הימנו יין ולהתענג מפרי הגפן.

ממנו נלמד וכן נעשה גם בינינו של תורה, שאל יאמר האדם הן אני עץ יבש, אין בי לא תורה ולא מעשים, מלא אנוכי בעוונות עד שאיני יכול ללמוד את התורה הקדושה והטהורה. כי לא כך הם פני הדברים, אלא העצה היעוצה היא שילמד האדם את חוקי חורב ויעסוק בדברי תורה ביגיעה חזקת התורה אשר ילמד תנקה ותטהר את נפשו ורוחו ונשמתו, עד אשר יגיע למדרגה הראויה לשתות מהיין הטוב בלימוד התורה ואף להשקות עם רב ללמוד וללמד את תלמוד תורתך.

אבל טען משה רבינו שהעיקר הוא המעשה והדיבור גם כן נקרא מעשה וכמו שכתוב "בדבר ה' שמים נעשו" ולכן אזלינן בטרם המחשבה ולכן לא חטאו ישראל בעשיית העגל מכיון שלא נצטוו הם על זה וה' קיבל זאת הטענה של משה רבינו אוהבן של ישראל. והכל טוב ויפה אבל יש בזה חסרון שנמצא שהתורה ניתנה רק למשה רבינו ע"ה, ולא לכלל ישראל, אבל כאן שה' ציוה להביא פרה אדומה שהוא כפרה על חטא העגל-ג נמצא שהיה כן חטא והעיקר הוא המחשבה שה' יתברך רצה במחשבה לתת את התורה לכל ישראל, ואם כן שפיר שכתב כאן זאת חוקת התורה שרק ע"י הפרה האדומה שהוא מכפר על חטא העגל, נודע שהעיקר הוא המחשבה והיה חטא, אבל התורה ניתנה לכל ישראל ולכן אמרה כאן התורה זאת חוקת התורה להביא הבשורה לכל ישראל שלהם ניתנה כל התורה כולה.

אבל לפי זה צריכין להבין איך קיבל ה' את טענת משה רבינו שאמר שהעיקר הוא המעשה (כלומר הדיבור כמעשה) ואם כן למה צריכין פרה אדומה לכפר עליהם, אבל האמת הוא שצריכין שיהיה גם המחשבה וגם המעשה והדיבור שוים, ולכן באה הפרה לכפר על חטא של העגל שהיה לפי המחשבה של הבורא כל העולמים שעל כל ישראל מוטל כל התורה כולה, אף שאמרו בלשון יחיד למשה בלבד, וא"כ עשיית העגל היה חטא.

אבל באמת נחזה אנו בחטא של העגל שעשו הערב רב, אבל ישראל הקדושים שנכשלו אחריהם רק במעשה של העגל אבל לא במחשבה, כי מחשבתם של ישראל לא היה כמחשבתם של הערב רב, שהם היו גם במחשבה וגם במעשה בחטא של עבודה זרה בעשיית העגל משא"כ ישראל חטאו רק במעשה אבל במחשבה הם לא חטאו, כי הם רצו רק מנהיג במקום משה, שחשבו שמהם מת, ולכן לא היו במחשבתם בעשיית העגל לשם עבודה זרה ואם אזלינן בטרם מחשבה אין כאן חטא כי לא היה מחשבה רע, אבל אם הולכים בטרם המעשה היה רע, אבל במתן תורה היה להיפך דלפי המחשבה של הקב"ה כביכול שהיה ליתן התורה לכל ישראל, אם כן יש כאן חטא של עשיית העגל אבל אם אנו הולכין אחרי המעשה דהיינו הדיבור של הקב"ה, אין כאן חטא משום שאמר זאת בלשון יחיד שנראה שהכוונה למשה בלבד ולא לכל ישראל.

ולכן אתי שפיר טענת משה להשם יתברך ואמר אם הולכין אחרי המחשבה שהוא העיקר אם כן אין כאן שום חטא של העגל מכיון שמחשבתם היתה טובה, ואם נלך אחרי המעשה ואז מעשה העגל היה עבירה, אבל אמר משה להשי"ת דאין כאן לפי זה שום מעשה של עבירה מכיון שהם לא נצטוו, ורק למשה נאסר עליו זה שה' אמר לו בלשון יחיד.

והקב"ה קיבל זאת ונמצאים ישראל קדושים שהם פטורים מכל חטא, אבל מ"מ ציוה ה' להביא הפרה אדומה שהוא מכפר על חטא העגל וכמו שכתב רש"י בשם ר"מ הדרשן ולכן זה נתכפר על זה שאם נלך בטרם המעשה של העגל נתכפר המעשה הפרה, ואז אפשר לילך אחרי המחשבה גם כן וגם אין כאן מעשה רע ולכן נקראת התורה של עם ישראל כולה, מכיון שהמחשבה היתה לכל ישראל ודו"ק.

והנה נחזור כעת להבין דברי קודשו של רש"י הנ"ל, לפי שהשטן ואומות העולם מוניין את ישראל, לומר מה המצוה הזאת, ומה טעם יש בה, ולפיכך כתב בה חוקה, גזירה הוא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה, ויש להבין למה דווקא במצוה הזאת של חוקה, השטן ואומות מוניין את ישראל והלא יש עוד הרבה מצוות שהם בבחינת חוק ולמה רק על זה הם מוניין, וגם מה זה לשון "מוניין" וגם למה רק כאן כתב שחוק גזירה מלפני ואין רשות להרהר אחריה, הלא זה הדבר הוא בכל חוקי התורה.

ונראה לומר בעז"ה הדנה הלשון "מוניין" לא מצינו בדברי חז"ל וכיוצא בו, ובדפוסים הישנים של רש"י היה כתוב "משיבין את ישראל" או "מגנין את ישראל" ולשון "מוניין" מביאין שהוא מלשון אל תונו" דהיינו הונאת דברים, דהיינו שהשטן ואומות העולם, עוברים על איסור הונאת דברים, בזה שמזכירין את החטא של העגל שעשו, ולכן נראה שהכוונה בזה שהם רוצים להזכיר את החטא של העגל שזה קטרוג לישראל וכמו שעשה בלעם הרשע וכמ"ש בפרשת בלק (כד, א) וישת אל המדבר פניו, ופירש רש"י כתרוממו שתרגם, "ושוי לקבל עגלא דעבודו ישראל במדברא אפיהו", שהיא הפירוש שבלעם הסתכל וכיון פניו נגד המדבר ששם עשו ישראל את העגל להזכיר את מעשה העגל ובכך חשב שיוכל לקלל אותם, שזה מה שכתוב

בפרשת כי תשא (לב, לד) וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם, וכתב רש"י שהשם יתברך אמר למשה, עתה שמעתי אליך מלכותם יחד אבל תמיד כשאפקוד עליהם עונותיהם, ופקדתי עליהם מעט מן העון הזה עם שאר העוונות ואין פורענות בא על ישראל שאין בה קצת מפרעון עון העגל, זה שרצה בלעם לקנטר על ישראל שיוכל לקללם, זה כוונה כאן ברש"י שהשם יתברך לא אומר על ישראל שיוכל שהם מצערים את ישראל ושואלים אותן מה הוא מצות פרה אדומה ומה טעם יש בה, והם רוצים לקבל את תשובתם של ישראל שזה מכפר על העגל, ולכן יש להם בזה רוח שהם מזכירים בזה את החטא של העגל שעשו ישראל ולכן כתב רש"י שהכתוב כתב "חוקה" שהיא גזירה מלפני כלומר שכל החטא של העגל הוא גזירה מלפני יתברך, וכמו שאמרו חז"ל שלא היו ישראל ראויים לאותו חטא העגל הוא גזירה מלפני יתברך, וכמו שאמרו חז"ל שלא היו ישראל ראויים לאותו חטא אלא הוא בא להורות תשובה לרבים שידעו שאפשר לחזור בתשובה, ולכן זה תשובת השי"ת לומר לעכו"ם ולכן אין שום שייכות מצות הפרה האדומה לחטא העגל, ולכן אין לך רשות להרהר אחריה דהיינו לומר שהפרה הוא בא אחרי החטא של העגל לכפר עליה אלא שזה גזירה מלפני גם המצוה של הפרה ואף אם לא היו חוטאים בעגל היה מן הצורך לזה המצוה שהוא חוקה מאת ה', ולכן אין להם לעכו"ם שום תועלת בזה לידע הטעם של הפרה בכדי לקנטר על ישראל, כי הכל הוא חוקה מאת השם יתברך, ובאמת לא היה חטא כלל בזה לישראל, ולא צריך המצוה פרה שיכפר עליהם.

ובדרך רמז יש לפרש מה שכתב רש"י הק' גזירה היא מלפני, ואין לך רשות להרהר אחריה שכתבו הספרים הק' שיש ב' אופנים שהיצר הרע נדמה לאדם להכשילו ח"ו בעבירות אחד הוא הגאווה ואחד הוא הענוה, כלומר שיש גאווה של טומאה ויש גאווה של קדושה וגם יש ענוה של קדושה וענוה של שקר, והוא באופן כזה שאם בר ישראל רצונו לעשות מצוה עושה אותו היצר הרע עניו כהלל ואומר לו האיך אתה רוצה לעשות מצוה לה' יתברך ואתה מלא חטאים ומזכיר לו החטאים שעשה, לכן כל המצות שלך אינם שוים והכל הולך לקליפות והחיצונים, אבל זה מעשה היצר כי אדם יחשוב שה' יתברך הוא רחמן ומוחל וסולח לכל ולכן העיקר להרהר בתשובה על מעשים שעשה, ולקיים מיד המצוות המוטלות עליו, אבל יש עוד יצר הרע שאם גמר בלבו לעשות המצוה להשם יתברך, בא היצר הרע בגאווה של טומאה ואומר לו כמה "צדיק" אתה שעשית כך, וגם בליבו יחשוב שהוא כבר הגדול מכל העולם ויזלזל באחרים.

זה מרומז מה שאומרים בתפילה "והסר שטן מלפנינו ומאחרינו" כלומר השטן של קודם המצוה שהוא הענוה של שקר והשטן שאחרי המצוה שהוא הגאווה של הטומאה, זה מרמז כאן רש"י באומר גזירה הוא מלפני, ואין לך רשות להרהר אחריה, כלומר שאם יבוא היצר לומר קודם המצוה שאין אתה יכול לקיים המצוה בשביל החטאים שיש לך, יאמר לו היהודי הנה הקב"ה גזר עלי לעשות המצוה, להניח תפילין ולעסוק בתורה ולהתפלל לפניו יתברך, זה הוא גזירה בלי שום טעם ואין טענת אונס לומר שאין הוא ראוי לזה, ואם יבוא היצר אחרי המצוה להכניס בו גאווה שעשה המצוה, על זה נאמר שאין לך רשות להרהר אחריה כלומר אחרי המצוה שעשית, שאל ירהר בגאווה של היצר הרע, אלא יחשוב שזה הכל מתנת אלוקים שזיכה אותו שיוכל לעשות המצוה וללמוד תורה ולעסוק בחסד וכו'.

והנה אנו נמצאים כבר בחודש שמצד אחד הוא מרמז על הצרה של חורבן בית המקדש הראשון והשני, וגם היו חורבנות אחרים שמזכירים הם בהקניות של תשעה באב, אבל מצד השני חודש תמוז מרמז על ימי התשובה וכמו שאומרים שתמוז הוא ר"ת ז'מני ת'שובה מ'משמשים ו'באים ומתקרב השנה החדשה הבעל"ט, ולכן עלינו לקחת את הימים האלו ולהרבות בהם בתורה ובמעשים טובים ויפה שעה אחת מקודם ולא לחכות לזמן האחרון של השנה אלא להיות מן הזריזין מקדימים, והשם הטוב ירחם עלינו ויהפוך לנו את החודשים של החורבן לחודשי שמחה וששון בבנין בית מקדשינו שיבנה במהרה בימינו ע"י משיח צדקינו וכמו שכתב הרמב"ם בהלכות מלכים פרק יא) שהמשיח הוא יבנה את בית המקדש ויקבץ נדחי ישראל ויתמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, ברחמים גדולים ובחסדים מגולים אמן ואמן.

זאת חקת התורה (יט, ב)

הדנה התורה הוא מרפא לכל. ולכאורה אסור להתרפאות בדברי תורה, אלא שהענין הוא כך שהרשימה הנשארת באדם והקדושה שנרשם בו על ידי לימוד התורה על ידו יכול האדם הזה לרפאות חולים, זהו זאת חקת מלשון חקיקה הוא רשימה הנשארת באדם מהתורה. אבל באיזה אופן יהיה לימוד התורה שיורשם בו קדושה זאת התורה אדם כי ימות באהל (יט, יד) פירוש שימסור נפשו עליו בגדל אהבה ויראה כן יכנוה ה' הטוב ללמוד תורתו אמן.

נועם אלימלך

זאת חקת התורה (יט, ב) שהיא שקולה כנגד כל התורה, דאיתא (זח"א רב, א) דהא לית לך מלה לתברא יצר הרע אלא אורייתא, ופרשת פרה יש בה כח זה שעל ידי קריאת פרשה זו פועל בלב שיוחקקו כל הדברי תורה ולהטהר מכל טומאות היצר הרע.

פרי צדיק

זאת חקת התורה (יט, ב) הנה רש"י ז"ל מביא לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר מה מצוה הוא זאת, לפיכך כתב בה חוקה, ונראה מזה כי המצוה שהשטן מונה לקרר הנפש שנקראת בשם חוקה, ולמה באמת מונין דוקא על זה המצוה, ונוכל לומר לפי שהיא מטהרת טמאים, והמה החיצונים מרגישים בזה לכך רוצים לקרר הבריות, והקב"ה הסתיר טעם המצוה כדי לקיים הבחירה זה לשון מונין כי אוחז באנשים חשובים אשר נמנים במנין והבן.

אגרות שומרי אמונים

וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו (יט, טו).

"וכל כלי פתוח" שאינו שומר פיו ולשונו, "אשר אין" אין נטריקון נ'פשות א'ביונים י'ושיע (תהילים עב, יג) יתבונן שצריך להושיע את הנפש שהיא עניה ודלה מול הגוף שמקבל תדיר את כל צרכיו, וממילא "צמיד פתיל עליו" יזהר לשמור ולנעול את פיו מלדבר רע.

ליקוטי ישועות משה

זאת חוקת התורה וגו' אדם כי ימות באהל

כידוע שנפילה נקראת מיתה, וכמו כן "רשעים בחייהם נקראים מתים" (ברכות יח, ב), וכוונת הפסוק שבאם אדם רשע יושב על מקום מסויים גורם ע"י זה כי כל הבא אל האהל וכל אשר באהל יטמא, - שנטמאת מחשבתו ועלול להכשל, ועל כן הקדימה התורה עצה "זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר" שישנן איזה מסכתא בעל פה, ובזה האופן יוכל ללמוד בכל מקום בואו, ואמרו חז"ל (סוטה כא, ב) כי תורה מגני ומצלי לשמור על האדם מכל רע, ובכך יקדש את המקום וינצל, ויציל אחרים שלא יחקו שם.

חוקי חיים

על כן יאמרו המושלים בואו חשבון (כא כז)

ואמרו חז"ל אלו המושלים ביצרם ידוע שמי שהוא ממארי דחושבנא רוצה היצר להתגבר עליו בעצבות ח"ו, שזה גופא ג"כ עבירה גדולה ומגונה, לכן אם היצר רוצה לבלבל את האדם באמצע היום או בשעת עבודת ה' בעצבותו, ישיב לו כמובא בסה"ק ליקוטי אמרים שעכשיו אין את הזמן לתשובה שלזה צריך התבוננות ושעה מיוחדת וישוב הדעת, עכשיו הזמן לעבוד באופן אחר בשמחה ובחיות עיי"ש ולזה רמזו חז"ל על כן יאמרו המושלים אלו שחיים בחשבון יאמרו למחשבות של הרהורי תשובה בעצבות בואו חשבון תבואו אלי בשעת חשבון כי אז צריך להתעצב על עבירות שעשה אבל לא עכשיו.

אדמוה"ז זי"ע - טהרת הקודש

זאת חקת התורה וגו' (יט, ב).

מסופר על הג"ר אליהו חיים מייזל אב"ד לודז שבנוסף למה שהיה מפורסם כגאון בתורה, עסק רבות בשתדלנות ועזרה ליהודים במצוקה.

פעם בא לעשיר אחד, כדי לבקש נדבה עבור "יורד" רח"ל. העשיר ענה כמנהגו: אין זו מצוה כלל לתת עבור פלוני שהוא בחזקת עשיר, אבל לבסוף עלה ביד הג"ר אליהו חיים להוציא ממנו נדבה.

לאחר מכן נודע לגרא"ח שאותו עשיר מתפאר בפני כולם בנדבתו והוא גורם "שפיכות דמים" לאותו "יורד".

שלח הגרא"ח לקרא להעשיר, כשבא אמר לו: בתחילה לא החשבת את הדבר למצוה, ועכשיו אתה מתפאר בה, ובאמת צריך להיות להיפך, בתחילה צריך להיות "גזירה היא מלפני", שלפני עשיית המצוה, היא צריכה להיות בבחינת גזירה, ואז "אין לך רשות להרהר אחריה" ואילו לאחר עשיית המצוה צריכים לשכוח מעשייתה. ואתה עשית להיפך, בתחילה הסחת דעתך ממנה, ואח"כ אתה זוכרה ומתפאר בה.

(אמרות חכמה - בפרשתנו)

וידבר העם באלוקים ובמשה. (כ"א. ה')

איתא בסנהדרין (דף ק"ב) כל המהרהר אחר רבו כאילו מהרהר אחר השכינה, שנאמר: "וידבר העם באלוקים ובמשה".

הצדיק ר' משה מקוברין זי"ע. היה פעם בעיר אחת ברייסיין (רוס'יה הלבנה), והתאכסן ב"שטיבל" של חסידי רייסיין. עשו לכבודו סעודה גדולה, וכל החסידים וראשי הקהילה נתאספו ובאו לכבודו. הצדיק אמר תורה, וכל המסובין ישבו והקשיבו בדרך-ארץ. ובקצה השולחן עמד חסיד אחד ושוחח בחשאי עם חברו. אמר לו חברו: הוסי! אין זה ממידת דרך ארץ לשוחח בשעת ה"שולחן". האיש המשוחח שתק ולא השיב כלום, אבל בלבו חשב הלא הוא איננו הרבי שלי. פתאום, באמצע התורה, אמר הצדיק: המהרהר אחר רבו, כמהרהר אחר השכינה. לא הבינו המסובים למי התכוון הצדיק, ואותו המשוחח חשב בלבו: האומנם התכוון אלי? הרי יש לי רבי אחר. והצדיק אומר בשנית: המהרהר אחר רבו, כלומר: הוא מהרהר שרבו הוא אחר, ולא זה, כמהרהר אחר השכינה. הרגיש האיש שכנראה מתכוון אליו, ובכל זאת חשב בלבו: הרי יתכן שבין כל הקהל הרב הזה יש מישהו אחר, שאליו נתכון, ולא אלי, שהרי הוא אינו מכיר אותי כלל. והצדיק אומר בשלישית: המהרהר אחר רבו, כלומר: הוא מהרהר שהרבי התכוון לאחר, ולא אליו, כמהרהר אחר השכינה. ואז הבין האיש היטב, שאליו מכוונים הדברים.

מפי ספרים

ותמת שם מרים (כ, א)

מסופר על הרה"ק רבי אברהם מרדכי ה"אמרי אמת" מגור זיע"א שנפגש פעם עם רב אחד, ובשיחה ביניהם שאל הרב לשלומו של של חסיד פלוני שנפטר ימים אחדים קודם לכן. לא רצה הרבי להיות איש בשורה רעה ואמר, הוא זקוק לרחמים רבים. מיד לאחר שנפרד הרב מן הרבי ה"אמרי אמת" נודע לו שאותו חסיד כבר נפטר. חזר אל הרבי וטען, הכיצד אמר לי כבודו דבר שאינו אמת? ענה לו הרבי, גם המתים זקוקים לרחמים, וכי אין אנו אומרים שלוש פעמים ביום מחיה מתים ברחמים רבים?

נעימות החיים

ביאורי חיים

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א
מו"צ בק"ק קראלי ומרבני רחובות

עשה לך שרף ושים אתו על נס (כא, ח)

בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את ליבם (רש"י) רבי יצחק שברון שליט"א, בנו של הגאון ר' שלום שברון זצ"ל, חלה בימי ילדותו במחלת השעלת, שנודעה בימים ההם כאחת המחלות הקשות, והיה במצב של סכנה. לקח ר' שלום את בנו אל מרן החזון איש בבני ברק כדי שיתן לו עצה מה לעשות להקל את המחלה, ויאציל עליו מברכתו. אמר לו החזון איש שילך לנהר הירקון הזורם ליד בני ברק, ונקב לו במקום פלוני בו צומחים אקליפטוסים גבוהים, ושם "תעשה עמו שייט בסירה במשך זמן מסוים עד שהבן ישאף מעט מהאוויר ויתרפא..."

היה זה לפני למעלה מיובל שנים, ולא צריך להיות סופר בעל כשרון מיוחד כדי לתאר כיצד היה נראה הגר"ש שברון לוקח סירה ומשיט אותה במימי הירקון עם בנו, אבל לאחר שהחזון איש אמר מה שאמר, מיהר ר' שלום לבצע את הדבר, והגיע אל המקום בירקון שעליו הצביע החזון איש.

וראה זה פלא: לאחר שעה של שייט עברה השעלת והייתה כלא הייתה!

בשובם לירושלים, אמר האב לבנו: "הלא תבין בני היקר, שהעצה שקבלנו מהחזון איש פעלה את פעולתה רק משום שיצאה מפיו של הצדיק, והראיה – שהרי בים המלח נבנים בתי מלון מפוארים המרוויחים הון תועפות מהחולים הבאים להירפא בים המלח, שסגולת הריפוי שלו מוזכרות בגמרא, ואילו במקום ההוא בירקון אין בתי מלון..."

"אות ברור הוא שהעילה לסגולת הריפוי בירקון הייתה רק משום שהדברים יצאו מפי החזון איש, והאמונה שהאמנו בדברי הצדיק, ולא משום דבר אחר."

"האם לא שמת לב", הוסיף ר' שלום לבנו, "שכאשר היינו על הסירה בירקון, אמרת כל הזמן 'מצוה לשמוע דברי חכמים, מצוה לשמוע דברי חכמים' ושיננתי את הפסוק 'ויאמינו בה' ובמשה עבדו."

קול קראלי – 077-2252144

אמונת עיתיד

חודשי העיניים

החכם עיניו בראשו. (קהלת ב, ד), אפשר לפרש פסוק זה במה שאמר רבינו הק' מרן האמרי יוסף שצדיק צריך לדרבן ולצוות את עדתו שישבו ויתקנו את חודשי העיניים שהם תמוח אב, וע"ז יחישו את גאולתינו. זהו החכם עיניו בראשו, החכם שהוא הצדיק והמנהיג מתריע בראש על חדשי העיניים, ושישבו בתשובה שלימה ובזה יתקנו חדשים אלו.

אמרי יוסף

אחים יקרים!

יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו בעין יפה וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז התורני "אמונת חיים"

רח' דב גור 20 אשדוד טל. 08-8659931
כתובת לתגובות ולקבלת הגליון
במייל: 3118494@gmail.com

לזכר עולם יהיה צדיק

הרה"ק מנחם מנדל זצוק"ל
בן הרה"צ רבי לוי יצחק ז"ע
מלויבאוויטש
יא"צ ג תמוח

לזכר עולם יהיה צדיק

אדונינו מורינו ורבינו
הגה"ק יצחק צבי משה ז"ע
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל
מקראלי

לזכר עולם יהיה צדיק

הרה"ק רבי מאיר זצוק"ל
בן הרה"ק רבי אליעזר ז"ע
בעל ה'אמרי נועם מדזיקוב
יא"צ ח' תמוח (תרל"ז)

לע"נ

האשה הצד' חיה ע"ה
בת הרב חיים ז"ל
פיליפ
גלב"ע ד תמוח
ת. נ. צ. ב. ה.

גלב"ע ד' טבת תשעט

זכותו יגן עלינו ועכ"א

ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ דוד כהן יהונתן זצ"ל
בן כמיסה ע"ה
גלב"ע ג תמוח
ת. נ. צ. ב. ה.